

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre 36 kor. | Negyed évre 9 — kor
Fél évre 18 . | Egy óra 3.20
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 10 FILLÉR.
Hivatalos hirdetések milliméter sora 50 fill.

A visszavándorlás

Első közlemény.

Irta Agoston Gábor.

Megjegyzések a Világ január 5-iki számában megjelent „Az amerikai magyar bányászok” című cikkéhez.

Mint tíz éven át Amerikában élt magyar költözött érdeklődéssel kísérek minden oly mozgalmat, amely a háború utáni gazdasági berendezkedésünk keretében teret enged amerikai magyarjainknak és szinte mohósággal lesem a megjelenő cikkeket, amelyek az Amerikába szakadt honfitársainknak a háború utáni korszakban bármely szereplésének megállapozásához eszméket pendít meg, avagy utbagazításokat tartalmaz. A fent jelzett cikk alapgondolata azonban vagy téves feltevésen épült vagy legalább is egyoldalú amerikai tapasztalatok és hírek benyomása alatt írható. A cikk ugyanis azon eszmét tárgyalja, hogy az Amerikába szakadt honfitársaink, akik ott a bányákban dolgoznak, hozsámak vissza Magyarországra s itt az ő megtakarított pénzüikkel akár az állam, akár a bankok támogatásával egy új bányavállalat létesítsenek, amely amerikai stílusban tartassék üzemből s amely vállalatnál ezen visszatért honfitársaink, a dolgozó bányászok s annak részvényesei lennének egy személyben.

A cikk írója előttem ismeretlen lévén, nem tudhatom, hogy milyen tapasztalatok alapján véli ezen eszmét megvalósíthatónak. De mint Amerikában járt ember azt az egyet igenis tudom, hogy a mi Amerikába szakadt honfitársaink 99 százaléka, az ő hazájában nem volt bányász. Nem hívhatkozhatom e tekintetben sem az amerikai, sem a mi saját kivándorlási statisztikáinkra, mert míg Amerikában magyarában tudjuk milyen nemzetek fiúi a bevándorlottak, nem tudjuk a mi statisztikáinkból a kivándoroltjaink milyen mesterséget, foglalkozást vagy tevékenységet fejtettek ki az óhazában. A számukat tudjuk s talán az illetőségüket is, de ezen utóbbi adat csak következtetni enged kivándoroltjaink foglalkozására. Így ha azt állítom, hogy a kivándorolt honfitársaink 99 százaléka nem volt bányász idehaza, saját tíz éves tapasztalataimra hívhatkozom, ha most az Amerikában élő honfitársaink foglalkozását akarjuk vizsgálni, azt látjuk, hogy az ipari foglalkozást a zöme választja, azaz nem is választja, hanem oda szorul, mert a nyelvet nem érti s így keze munkájával kell boldogulni. Legalább is kezdetben. Az ipari foglalkozásban boldogulást kereső honfitársaink zömét Amerikában a bányász és vasipari munkások teszik, már pedig tudjuk, hogy hazánk nem elsőrendű bányász- és vasipari ország s ha véreink mégis ebbe a foglalkozási ágazatba terelődnek, úgy en-

nek meg van a maga mélyen járó elszomorító oka. A legnehézebb munka a bányász és vasipari munka, különösen pedig az itt végzett ugynevezett „napszámos” munka. Aki ezen falkból nem tud felemelkedni „a szakmunkás” körébe, csak annyi ideig marad a napszámos soron, amíg vagy annyi pénzt taltakarított meg magának, a mivel haza jöhet s itt új életet kezdhet vagy amíg a nyelvet megtanulta s akkor már nagyobb válogatással kereshet emberségesebb foglalkozást más szakmákban is. Ismert dolog, hogy ezen emhertelen foglalkozást a bányász és vasipari szakmában Amerikában csak a bevándoroltak folytatják. Miután ezek körében a jobb és könnyebb sorsra való törekedés általában, a megüresedett helyekre megint csak az újabb bevándoroltak kerülnek. Most már hogy gondolja a cikk írója, hogy a mi amerikai bányász magyarjaink haza is jöjjenek s itt bányászok is legyenek! Ezek nem a szakma iránti szeretetből lettek bányászokká. Nem a tudásuk vitte őket erre a pályára! Hanem igenis a helyzet kényszerítő hatása, mert nem volt más mód és út arra, hogy megélhessenek Amerikában és meg is takaríthassanak maguknak egy kis tőkét. Még ha volna is Magyarországon olyan értékes bányatermek, amely a magasabb béréket is elbírtja, lehetetlen volna az amerikai iparrendszer, munkás élet és amerikai megélhetési viszonyok megteremtése Magyarországon, nem pedig olyan rövid idő alatt, amely lehetővé tenné a háborút közvetlenül követő átmeneti gazdaság javára azon amerikai testvéreink támogatását, akik éppen ezen új viszonyok megteremtése után, még itthon is bányászok akarnának lenni. A mi megélhetési viszonyaink az amerikaiakéhoz képest nagyon is hátrányban vannak.

Ha a cikk írója az amerikai magyarjaink visszatelepítését nem épen a bányamunkásokkal ajánlotta volna, még pedig nem úgy hogy itt egy új vállalat keretében megint csak bányászok legyenek, akkor a teret tovább szöhetnénk, már csak azért is, mert a cikk írója, egy általam is óriási fontosságúnak vélt körülményt említ. Cikké végén a visszavándorlással kapcsolatban és ez, a honfitársak megtakarított pénzének elvitése, amely a mai dollár árfolyam mellett háromszor oly nagy értéket képvisel nekünk nézve, mint a háború előtt. Ezt a nagy horderejű problémát egy későbbi cikkemben fogom közzéteve megvilágítani.

Kétségtelen hogy az amerikai honfitársaink visszatelepítése megbecsülhetetlen értékkel fog bírni a háború utáni gazdasági életünkre, de csak akkor ha idejekorán elkészülünk azon terveinkkel, amelyek a visszatérni akaróknak okot adnak a gyors visszatérésre, a kételkedőknek pedig megdönthetetlenül bizonyítani fogják, hogy érdemes ide-

visszatérni a szülőföld hívó szavára.

A cikkíró által említett Gary nem West Virginiában, hanem Indiánában van. A Gary nevet azért kapta, mert a város alapítását az acél truszt alkotta elnöké Gary idejében határozta el, a kik Schwab Charles-t követte ebben a tisztségben. A mi a munkások részvételét illeti részvények formájában, az még abból a béke időből való, a mikor ezen részvények 8—9 dolláron álltak a 100 dollár névérték helyett s a mikor a vezetők érdeke azt kívánta, hogy minél nagyobb számú részvény legyen biztos kezekben s nem a tőzsde adás-vétel keringésében. Ma ezen papírok már 90 dolláron felül állanak. Az acél trusztnek nemcsak munkásai, hanem más alkalmazottjai is kaptak ilyen részvényeket s na tekintetbe vesszük, hogy az acél truszt szárnyai alatt működő telepek összes alkalmazottjainak száma meghaladják a 200.000-et, könnyen elképzelhetjük hány darab részvényt tudtak a truszt vezetői ily módon lekötöni, addig ameddig nekik ez érdekükben volt.

Ha a végzet is úgy akarja, hogy amerikai testvéreink visszavándorlása megkezdődjön, akkor bizonyára a bányász és vasipari telepeken robotolók lesznek az első, akik az óhazába akarnak visszatérni s akkor az a hatalmas lángtenger, amely a pennsylvániai fémkohókat, vasműveket és bányákat éjjel-éjjel jelzi messze-messze mértföldeken keresztül, kialakítva lesz. Ha ezen vidék szakadatlan és egyre növekedő munkáját felcseréljük, oroszánrészt kell itélnünk a magyar munkásoknak százazreinek. Sőt talán már a közeli jövő is meg fogja mutatni, hogy az izmos magyar munkások nélkül ez a vidék nem fejlődhetik olyan arányokban, mint eddig és így Amerika gazdasági emelkedésének egy hathatós támaszát fogja elveszíteni a háború révén. Ez lesz majd Amerika méltó büntetése.

WEKERLE A KIRÁLYNÁL

BUDAPEST, jan. 18. Wekerle miniszterelnök ma éjjel Bécsbe utazik és holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál. Az audiencián megtörténik a döntés az összes kérdésekről.

ISMET KISÉRT A KONCENTRÁCIÓS KABINET TERVE

BUDAPEST, jan. 17. Tisza István gróf tegnapi nyilatkozata ismét felújította a koncentrációs kabinet tervét. Beavatott kormánypárti helyen arra a kérdésre, vajon Tisza nyilatkozatának lesz-e gyakorlati eredménye, kijelentették, hogy ez attól függ, hogy a választójog tekintetében lehetséges-e a meggyezés Tisza és a kormány javaslata között.

Orosz ultimátum a román kormányhoz.

Lenin a diplomáciai viszony megszakításával fenyegetődzik a legyőzött orosz csapatok miatt. - A pétervári román követség letartóztatása. - Összeesküvés Lenin és Trockij ellen. - A breszt-litovszki tanácskozások. - Dagad a Caillaux-bojrány.

Orosz-román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, jan. 17. (Hivatalos.)
Pegyvorsziemet.

A vezérkar főnöke.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 17. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Semmi újsg.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, jan. 17. (Hivatalos.)

Az asiagói fensíkon a Cól del Rossától nyugatra visszavertünk egy ellenséges előretörést. A Brentától keletre csak a délutáni órákban folytatták az olaszok eredménytelen támadásait. A Monte Pertica nyugati lejtőjén az ellenség háromszor intézett rohamot vonalaink ellen. Minden egyes alkalommal összeomlott a roham. A Monte Fontana Seccától délre csirájában elfojtottunk ellenséges támadási kísérleteket. Az alsó Piave mentén hosszabb, élénk tüzérségi harcok folytak.

A vezérkar főnöke.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 17. A nagy főhadiszállás
jelenti:

A Brenta és Piave között különös hevességgel, a Monte Asolone területén élénk tüzérségi harcok folytak. Az olaszok a Fontana Seccától délre ismételték meg eredménytelen támadásukat. Visszavertük őket. A Piave szakaszon a Montellától északra az angol tüzérségi tűz erősödött.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Balkáni harctér

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 17. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Macedóniai arcvonal:

A Cserna-hajlásban fokozott harci tevékenység.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Francia-belga harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 17. A nagy főhadiszállás
jelenti:

Ruprecht trónörökös és a német trónörökös hadseregei:

Lensnél és Lensnél délre a tüzérségi tevékenység fokozódott. Nehány szakaszon felderítő harcok folytak és foglyokat szállítottunk be.

Albrecht württembergi herceg hadserege:

Badonvillerstől északra löbb órás tüzérségi harcok folytak. A francia csapatok nyomultak előre és átmenetileg benyomultak árkaikba.

Néhány felderítő csapatunk a felső Vogézekben foglyokat szállított be.

Ludendorff, első főszállásmeister.

«O»

NEHÁNY HÓNAPON BELÜL BEKE LESZ?

HÁGA, jan. 17. A Courant egy Londonból érkezett magántáviratot közöl, amely szerint a Morningpost Washingtonból azt az értesítést kapta, hogy Wilson üzenete bizonyos amerikai körökben azt a benyomást kelti, hogy néhány hónapon belül meglesz az általános béke. A Newyork Sun szerint ugyanez a felfogás uralkodik a pénzügyi körökben is.

MINDENARON MEG KELL AKADÁLYOZNI A KÜLÖNBÉKET.

BERN, jan. 17. Párisból jelentik: Clemenceauhoz közelálló személyek azt mondják, hogy a breszt-litovszki tárgyalások újrafelvétele a francia kormányhoz közelálló körökben nagy izgalmat keltett és Clemenceau rendkívül felizgatta a francia és angol diplomácia tehetetlensége. A francia diplomácia körében számos személyváltozás várható. Clemenceau kijelentette, hogy Oroszország különbékéjét minden áron meg kell akadályozni és a francia és angol diplomácia el van tökélve, hogy minden körülmények közt meg fogja gátolni Oroszországot abban, hogy megkösse a különbékét. Oroszország teljesen megszünt ugyan háborús tényező lenni, a különbéke megkötése azonban oly előnyöket jelentene a központi hatalmakra nézve, amelyeknek különösen Franciaországra nézve katasztrofális következményekkel lehetnének.

FUMERA FÁJ A FOGUK AZ OLASZOKNAK

LUGANO, jan. 17. A Messaggero jelenti, hogy a „Pro Fiume e Quarnero” nemzeti liga végrehajtó bizottsága emlékiratot intézett az Izvesztija című orosz laphoz, amelyben kifejti, hogy Fiume nélkül Olaszország területe nem volna tökéletes és az adriai kérdés nem volna megoldható.

ÚJABB LETARTÓZTATÁSOK A CAILLAUX ÜGYBEN.

PARIS, jan. 17. Caillaux több barátját tegnap letartóztatták.

HIREK.

A KÉT BEKEBARÁT.

A világ ura akar lenni a tulzó imperiaalista angol épp úgy, mint a tulzó nácionálista német. E nem is túlkölt törekvés tolatoklik lépten-nyomon a béketörekvések útjába. S mielőtt az emberek várják a megváltást, a melyet képmutatónak hátráltatnak a világ urai: megrázó komorsággal szól bele az uralmi érdekbe az igazi ur, a Természet. Mindenkinek érthető szavakkal adja tudtára, hogy nem enged a maga hatalmából. E büszke autokratának legelőkelőbb követői: a buza és a szén. Ők mondják ki döntő szót a béke kérdésében.

Most tél van, a széné a szó, noha szótlanságával beszél. Nem pattog, nem duruzsol a polgári otthonok kályháiban, nem izlik gyémántos ragyogással a kőhőkben, nem terpeszkedik nyugodt magabizással a kamrákban, nem ontja magából a gőz, a gáz, a villany pazar erejét. Hallgat a szén. Sötétek az utcák, a gyárak, a lakások. Korán zár-

nak az üzletek. Béna a forgalom. Életveszélyes a vasúti utazás. Így beszél a szén. Ez ellen a békebeszéd ellen pedig mincses appellát. Kiáltva követeli a szén, hogy adják neki vissza a munkáskezek milliárdjait, a háború céljaira elvonott szállítási eszközöket, nyissák meg előtte a frontokká tüzdelt határokat. Ő nemzetközi egyetértést, nemzetközi munkát, béke akar.

Ha elmúlik a tél, akkor jön a buza szava. Nem tudjuk, mit fog mondani az éhezőknek. De azt tudjuk, hogy a dolgos kezeket, a gépek és barmok erejét ő is visszaköveteli a háborútól. S most már olyan elemi erővel, hogy nem lehet többé meg nem hallgatni. Ámbár úgy látszik, mintha részrehajló lenne a buza s ellenségeink sokaságát pártolná, mert azoknak tagadhatalanul teltebbek a esüireik; de ez a látszat meg fogja esalini őket. Cserbenhagyja majd őket ez a bosszus föld s nem terem számukra sem eleget. Náluk is fogy a munkás s ezt annál inkább fogják megérezni, mert oly tömördek a számuk. Hisz nem is lehet, hogy természet közönyösen és harag nélkül mézze az emberek dihidt gazdaságát!...

Napról-napra, óráról-óra váltakozó szerencsével folyik a béke harca a háborúval. Komolyabb, nagyszerűbb harc ez a véres csatánál. S a harc kimenetelében nem lehet kétségünk. Hiszen a béke hadsorában ott van ez a két hatalmas békebarát: a szén és a buza.

— Kitüntetés. Dr. Steffich Aleide fiúmei orvos, aki a harcúren mint főorvos teljesít szolgálatot, megkapta a második „Signum laudis”-t az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért.

— A napközi otthon megnyitása. Hétfőn megnyitott a Gyermekbarát Egyesület helyiségében elhelyezett napközi otthon, melyben naponta 300 szegényorsu iskolásgyermekek kap ebédet. A nemeseleu intézmény megérdemli a közönség legmesszebbmenő támogatását.

— Izraelita istentisztelet. Holnap pénteken este, a rendes péntek esti istentiszteleten kívül, 7 órakor istentiszteletet fognak az izraelita templomban a katonaság számára tartani, melyen polgári személyek, valamint hölgyek is részt vehetnek.

— Művészestély a Deák-szállodában. Höbling bécsi udvari színész és Sonja Magda filmművész művészestélyét, amelyet tudvalevőleg utóbbinak megbetegedése folytán a múlt hóban el kellett halasztani, mint értesülünk, vasárnap január 20-án esti 8 órakor tartják meg a Deák-szálló nagytermében. A rendkívül élvezetesnek ígérkező művészestély iránt igen nagy az érdeklődés. Az előre megváltott jegyek érvényben maradnak. A még el ne adott csekélyszámu jegyeket a Globus hírlapiroda árusítja, este pedig a pénztárnál lesznek kaphatók.

— Végre behozzák a dohányjegyeket. Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy a pénzügyminiszter rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben elrendeli a dohányjegy rendszernek országsszerte való életbeléptetését. A rendelet mindenesetre megelégedést fog kelteni a dohányzó közönség soraiban, mert az lesz az eredménye, hogy az eladásra kerülő dohányterméket igazságosan fogják elosztani és mindenki hozzájuthat az őt megillető redukált mennyiséghez.

— Fiume népesedési statisztikája a múlt évben. Helyesebben néptelenedési statisztikának lehetne nevezni az itt következő számadatokat, amelyek szomorú bizonyítást adnak a háború pusztító hatásának a magyar kikötőváros népe-rekedési viszonyaira. Az anyakönyvi hi-

vatal kimutatása szerint a múlt évben 822 lélek született és 1540 lélek halt meg, az apadás tehát Fiume népességében 718 személy. Házasságkötés tekintetében is kedvezőtlen a statisztika, amennyiben tavaly csupán 129 házasságot kötöttek a fiumei anyakönyvvezető előtt, ami alig egyharmadát teszi az 1914. évi, tehát már félig-meddig háborús esztendő házasságkötéseinek.

— **Esti magyar nyelvi tanfolyamok.** A Klotild-utcai elemi iskola helyiségében holnaptól kezdve ismét megnyílnak a felnőttek számára rendszeresített esti magyar nyelvi tanfolyamok, a már előbb megállapított időben és módzatok mellett.

— **Pályázat rendőri díjnoki állásokra.** A fiumei m. kir. államrendőrségnél díjnoki állások fognak betölteni. Gépirásban és lehetőleg magyar gyorsírásban is teljesen jártas és magyar nyelven kívül a helybeli nyelveket szóval és írásban tudó folyamodók kérvényeiket, születési, iskolai, erkölcsi, valamint egészségi állapotukat és eddigi foglalkozásukat igazoló bizonyítványokkal fűl szerelve 1918. évi január hó 26-án déli 12 óráig az államrendőrség főkapitányánál nyújtásuk be.

— **Megszüntetett postahivatal.** A postafőnökség közli, hogy a szabadkötőben működő Fiume 4. sz. hivatal f. évi január hó 21-től megszűnik. Ez az intézkedés a fűtő és világító anyagok megtakarítását célozza.

— **Nagy betörés az Európa-szállodában.** A Nemzeti Kaszinó tagjait, akik ma ebéd után a kaszinóba igyekeztek, kellemetlen meglepetés érte, amennyiben zárva találták a szállodaépület Adamich-utcai kapuját. A szokatlan intézkedésre az adott okot, hogy a szálloda-épületben, ahol utóbb derűre-borura fordultak elő kisebb-nagyobb lopások, az éjjel nagyarányú betörés történt. Ismeretlen betörők feltörték a szállodatulajdonos padlását, ahol egyebek közt nagymennyiségű élelmiszer, rizst, liszt és egyéb volt elrakározva és az egész élelmiszerkészletet, valamint az ott elhelyezett finom ágyneműket és matracokat nagyrészt ellopták. Rossbacher szállodás, akinek kára meghaladja a 25.000 koronát, feljelentette a betörést a rendőrségen és a nyomozás a legnagyobb eréllyel megindult a betörők kézrekerítésére. A rendőrség intézkedésére zárták be az Adamich-utcai kaput, hogy ily módon a hatalmas épületben megforduló idegeneket jobban megfigyelhessék.

— **Halálos szénagázmérgezés.** Zerguljan Mária 60 éves lovranai illetőségű kantridai asszonyt ma reggel holtan találták lakásán. Az öreg asszony esténként egy nyitott serpenyőben szénét szokott meggyújtani, hogy szobája kissé átmelegedjék. Tegnap is meggyújtotta a szénét és elaludt egy karosszékekben. A kifejlődő szénagáz alvasközben megölte.

— **Elesett az utcán.** Gurkovich Lajos bribiri kishirtokos ma délelőtt 11 órakor elesett a Fenice-színház előtt és kificamította a jobb lábát. A mentők a kórházba vitték, ahonnan később Gurkovich egy szállodába vitette el magát.

— **Drágább lett a kenyér.** A közlelmezési hivatal, mint már jelentettük, nem rendelkezik elegendő kenyérliszt felett és ezért kenyérlisztból és főzölisztból álló keveréket bocsátott a pékek rendelkezésére. Ma készült először az új lisztkeverékből a kenyér, mely jóval fehérebb az eddiginél és árát a közlelmezési hivatal 70 fillérből állapította meg különként az eddigi 50 fillérről szemben.

— **Egy leány balesete.** Lencich Adél fiumei leány ma reggel elesett a Giusti-utcában és megsérült a jobb lábán. A mentők részesítették első segélyben és hazavitték a lakására.

— **Drasche-Lázár Alfred új regénye.** Az olvasók széles rétegében kellett örömet az a kir.

hogy Drasche-Lázár Alfred, a kitünő író a Tűzpróba című regénynek, mely az elmúlt év irodalmi szenzációja volt, folytatásán dolgozik s ez Tűzkereszt címen fog megjelenni. Első közlésre a Társaságnak, a magyar uri társaság kedvelt hetilapjának sikerült Drasche-Lázár Alfred e páratlan érdekességű új regényét megszereznie. A regény már el is készült és a Társaság szépirodalmi hetilap januári első számában megkezdte közlését. A Társaság a magyar uri társadalom népszerű és előkelő hetilapja, egyben a koronázás évfordulójára gyönyörű meglepetéssel szolgált előfizetőnek. Rendkívüli album-szerű számot adott a királyról, melybe a királyi ház tagjai s a magyar közélet kitünőségei irtak közleményeket. Az ünnepi számot közel száz érdekes kép díszíti, melyek a király fiatalkoráról és családi életének bensőségéről és oly hű képet adnak, mint ő felsége sokoldalú háborús tevékenységéről és utazásairól. A Társaság az előkelő társaság legkedveltebb olvasmánya. Pompás illusztrációs és gazdag irodalmi része épp oly vonzó, mint társasági és színügyi rovatai, finom ízlésű kiállítás pedig illeően előkelő köntöst ad tartalma gazdagságának. A gyönyörű Király-albumot, mely a magyar sokszorosítási és nyomdai ipar remeke, az előfizetők ingyen kapják, bolti ára 3 korona. A Társaság előfizetési ára negyedévre 10 korona.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGUJABB.

A BRESZT-LITOWSZKI TÁRGYALÁSOK.

BUDAPEST, jan. 17. A Magyar Távirati Iroda jelenté Breszt-Litowszkból január 16-án. A mai délelőtti folyamán a központi hatalmak delegációi intern, bizalmas megbeszélésre ültek össze. Kühnmann államtitkár hosszabb beszédben ismertette az orosz delegációval a legutóbbi napokban a politikai és területi kérdések rendezéséről folytatott tanácskozások állását. Törökország és Bulgária delegációinak elnökei egyértelműen köszönetüknek és hozzájárulásuknak a tők kifejezést.

ÖSSZEESKÜVÉS TROCKIJ ÉS LENIN ELLEN.

ZÜRICH, jan. 17. Pétervárról jelentik: Trockij és Lenin élete ellen összeesküvést fedeztek fel. A vörös gárda letartóztatott főbb forradalmi szociálistáit, akiket azzal gyanúsítanak, hogy Lenin és Trockij élete ellen törek. Lenin és Trockij felére 25.000 rubel vérdíjat tűztek ki.

AZ OROSZ KORMANY ULTIMATUMA ROMANIAHOZ.

PETERVAR, jan. 17. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A népbiztosok tanácsa a következő ultimátumot intézte a román a román kormányhoz:

A 49. hadosztály parancsnoka jelenti nekünk, hogy a 194-ik ezredünket román hadsereg körülfogták és lefegyverezték. Továbbá letartóztatták a 195-ik ezred bizottságát és azokat az osztrák-magyar tiszteket, akik látogatást tettek vonalainkban. A népbiztosok tanácsa követeli a katonák és tisztek szabadonbocsátását, a letartóztatást eszközölő hatóságok megbüntetését és biztosítékot arra nézve, hogy hasonló eset többé nem fog előfordulni. Ha 24 órán belül válasz nem érkezik, úgy proklamációnk a diplomáciai viszony megszakításának tekintendő. A legerélyesebb intézkedéseket fogjuk megtenni ebben az esetben.

Lenin s. k., Krylenko s. k., Podovojszky s. k. hadtestbiztos.

A PETERVARI ROMAN KOVET AFFERJA.

PETERVAR, jan. 17. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Diamandi román követ és a követség tagjainak letartóztatása Trockij rendelkezése miatt történt, mert Diamandi a román fronton álló orosz hadsereggel szemben ellenséges eszelekedeteket követett el. A pétervári diplomáciai testület megbízásából az amerikai nagykövet megjelent Leninnél, aki a népbiztosokkal folytatott tanácskozás után elrendelte Diamandi szabadonbocsátását.

DEMOBILIZALASI TANACSKOZASOK OROSZORSZAGBAN.

LONDON, 17. A Times jelenti Pétervárról: Jelenleg komoly tanácskozások folynak a demobilizálásról. Lenin az első konferencián beszédet mondott a leszerelésről, amelyben azt hangsúlyozta, hogy döntő határozat mindaddig nem hozható, amíg a tárgyalások Breszt-Litowszokban véget nem érnek. Egyelőre a katonák elbocsátása lehetetlen.

Szöveg folytatása a 4-ik oldalon.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 10 fillér; vastagabb szedett szó 20 fillér; legkisebb apróhirdetés 10 szó. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdetések közlését megtagadja és az esetleg már lefizetett hirdetési díjat visszautadja.

30-40 kg. DIÓ kicsinyben is eladó. Cím a kiadóban.

MEGVÉTELRE KERESTETNEK:

Zongorák, pianók, hegedők, egyéb hangszerek beszélőgépek, lemezek, író-ésvarrógépek, batörök, szőnyegek, képek, vázák, régiségek, órák, lámpák, fotokészülékek, távosövek, stb. „Occasion” Commercio tér 6.

Fekete és kék, valamint mindennemű más RUHAFESTÉKET AJÁNL MARDEGANI Giuse drogista Via Desak 16.

Fratelli Tomadin és Heil

CIMFESTŐ MŰTEREM

ajánlja magát mindennemű cimpfestő munkákra. Via Clotta.

KERESEK a város belsejében egy vagy két elegáns butorozott különbejáratu szobát, villanyvilágítással és fürdő használatával. Ár mellékes. Ajánlatok Wolf bornagykereskedés, Magazin 14 címére.

KÉT SZEMÉLYES TISZTA HALÓSZOBA eladó Szekulesz Japan-üzlet, via Adamich 8.

MONATH ELLA zongoratanító

leckéket ad. Via Caserma 4. III.

ARC- ÉS KÉZAPOLÁS, hajmosás: SCHÖN Via Carducci 12 II. emelet.

MAGYAR KÖNYVEK

a legnagyobb választékban kaphatók a Globus hírlapirodában.

Legalább 14 éves GÉPÉSZ-TANONCOT

fizetéssel felvesz a Lloyd Nyomda Részv. Társ. — A tanoncú befizetése után heti 100 korona keresetig terjedő biztos megélhetés.

ZONGORATANITAST

vállal praktikus módszer szerint Wächter Hugó, Valseurigm 365/III.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a GLOBUS HÍRLAPIRODA (Via Vito. de Dominij).

VISSZAHÍVTAK A PETERVARI FRANCIA NAGYKÖVETET.

STOCKHOLM, jan. 17. Noulens pétérvári francia nagykövetet visszahívták.

CAILLAUXNÉT IS LETARTÓZTATJAK.

PARIS, jan. 17. A lapok szerint Caillaux feleségének letartóztatása küszöbön áll.

LOUSTALOT LETARTÓZTATÁSA.

PARIS, jan. 17. Loustalot képviselőt, aki bele van keverve a Caillaux-afférbe, tegnap letartóztatták.

TÜNTETÉSEK BECSBEN.

BECS, jan. 17. Tegnap délután különböző városnegyedekben asszonyok és utcai gyerkőcök tüntetést rendeztek. Az utóbbiak betörték az alakokat. Huszonegy letartóztatás történt.

A BÉCSI SZTRAJKOK OKAI.

BECS, jan. 18. Az Arbeiterzeitung mai száma az osztrák szociáldemokrata párt nyilatkozatát közli, mely szerint a pártnak semmi köze sincs a sztrájkokhoz. A munkabeszüntetések oka: a rossz élelmezési viszonyok és a Breszt-Litovszkából érkezett kedvezőtlen hírek. A munkástömegek csak akkor nyugtathatók meg, ha a kormány biztosítja a munkásságot, hogy a bresztlitovszki tárgyalásokat nem teszi függővé a területi követelésektől, ha a kormány a közellátást új alapokra helyezi, ha a községi képviselőválasztásnál behozzák az általános választójogot, ha megszüntetik az üzemek militárizálását.

NEM MOND LE AZ OSZTRAK KORMÁNY.

BECS, jan. 17. A lapok megcáfolják az osztrák kormány... híreit.

Nyilttér.

HIRDETMÉNY.

Értesítetik a t. közönség, hogy a február havi kenyérjegyek szétosztása a következő napokon történik, a hivatalos órák alatt délelőtt fél 9-től 12-ig és délután fél 3-tól 6-ig, a bevásárlási könyvecskék felmutatása ellenében.

Felhívatik a t. közönség, hogy tartsa magát szigorúan alábbi beosztáshoz:

A hétfőre (fehér), keddre (sárga) és szerdára (kék) szóló bevásárlási könyvecskékre. január 18-ától 24-ig, a esütörtökre (vörös), péntekre (zöld) és szombatra (fehér-vörös) szóló könyvecskékre pedig január 25-étől 31-ig lehet átvenni a kenyérjegyeket.

A tisztviselők beszerzési csoportjának tagjai és a m. kir. államvasutak alkalmazottjai nem kaphatnak kenyérjegyet.

Fiumé, 1918. január 14-én.

A VÁROSI TANÁCS

közélelmezési ügyosztálya.

HIRDETMÉNY.

A közlelmezési ügyosztály tudatja a közönséggel, hogy kellő mennyiségű kenyérliszt hiányában a kenyeret ezután kenyérlisztból és főzéliszből álló lisztkeverékből fogják készíteni és ez a kenyérminőség kilogrammonként 70 fillérré kerül árusításra az eddigi 56 filléres árral szemben.

Fiume, 1917. január 14.

A VÁROSI TANÁCS

közlelmezési ügyosztálya.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.

Gomb, à jour és Gouuré

készítés elvállaltatik a legjutányosabb árban. A n. é. közönség szives pártfogását kéri

WEISS ÉS TSA.

első fiumei előnyomdai és kézimunka üzlet
Via Adamich 1.

Faszén

à K. 52 pr 100 kg. kapható
Ágoston Gábornál (Kemény D.) Delta Telefon 6-46.

Üzletnyitás, Corso 30

Delicatesse, gyümölcs, zöldség és hentesárak.

Corso 30. Kolbászárak, sonka, szalámi, hadiszalámi, füstölthús és szalonna. Legjutányosabb árak, nagyban és kicsinyben.

Fiumei Népbank R. T.

Adamich tér.

Alaptőke K 3 millió. Tartalékok, 500.000 K. Elfogad takarékbetéteket a legelőnyösebb feltételek mellett felmondás nélküli visszafizetésre. Kölcsönök értékpapírokra. Mindennemű bank és takarékpénztári művelet.

Horvát Agrár Bank

fiumei fiókja, Via della Torre és Via del Porto sarkán.

Alaptőke: 3.000.000, Tartalékalap: 1.017.000

Központ: Zagreb. Fiókja Sarajevo. Kirendeltségek: Bribir, Cabar és Hreljin.

A 350 mezőgazdasági szövetkezetből álló Matica 120 millió kor.-ig szavatol a Horvát Agrár Bankért.

Elfogad takarékbetét és folyószámla-betéteket. A legkisebb betét egy korona. Foglalkozik bármilyen bank és váltóüzlettel.

Az áruosztály elad mindennemű gabonaműt és gyarmatárut.

Nincs többé szakadt cipő!

Új javított rendszerű, most érkezett

VIKTORIA TALPAM

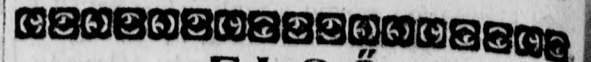
kitűnő pótlást nyújt a t. közönségnek a békeidőbeli talpakért. A Viktoria talp rendkívül tartós és a legjobb védelmet nyújtja esős időben a nedves lábak ellen.

Talpalás és mindennemű javítás 48 óra alatt készül.

Első Fiumei Cipőjavító Intézet

Weinraub J.

Via Ciotta 1 szám.

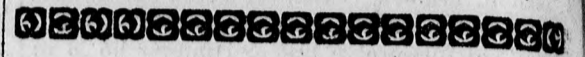
ELSŐ

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 6 millió. Tartalékok 10 millió kor.

FIUMEI FIOK, CORSO 28

Üzletágak: Betétek takarékbetét-könyvecskékre, folyó- és csekk-számlára. Váltók le- számítására. Értékpapírok bizományi vétel- és eladása. Váltók és szelvények beszédése. Jelzálogkölcsönök értékpapírokra és ingatlanokra. 4 1/2% adómentes záloglevelek kiadása, melyek mindennemű tőke, többek között árvapénzek és katonai óvadékok elhelyezésére alkalmasak.

„LLOYD” NYOMDA

Részvény Társaság

Via Ciotta 27 FIUME Via Ciotta 27

(az Osztrák Magyar Bankkal szemben)

vállalja mindennemű hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, falragaszok, névjegyek, gyászjelentések és üzleti könyvek gyors és jutányos elkészítését.

VALÓDI MAGYAR

urasági borok

jutányos áron kaphatók
FRANKL ARNOLD.

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák.

Fényes berendezésű új kávéház. Teljesen újonnan butorozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők.

Szives pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.